ID-DAWL

NOVEMBRU 2025 WWW.AHMADIYYA.MT NUMRU 95

“Jistaqsuk dwar l-inbid u l-logħob tal-azzard. Għidilhom: ‘Fihom it-tnejn hemm ħsara kbira u wkoll xi benefiċċju għan-nies, iżda l-ħsara tagħhom it-tnejn hija akbar mill-benefiċċju tagħhom.’”

Insellmu lil Xulxin | Għaliex l-Alkoħol huwa Projbit fl-Iżlam? | L-Iżlam u l-Ugwaljanza Razzjali | Nirrispettaw lill-Anzjani

F'Isem Alla, Mimli Grazzji, Dejjem Ħanin

Editorjal

Insellmu lil xulxin bi tbissima

Imam Laiq Ahmed Atif
President Ahmadiyya Muslim Jamaat

Bħala bnedmin huwa importanti ħafna li dejjem nitkellmu lingwaġġ ġentili; u għandna dejjem nindirizzaw lin-nies b'rispett u dinjità. Il-kliem ġentili, ħanin, twajjeb u l-komunikazzjoni mimlija mħabba u ħanina dejjem iwittu t-triq lejn soċjetajiet fraterni u ta' mħabba.

Skont rakkont, il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem għalih, dejjem kien isellem lin-nies bi tbissima, u għalhekk, huwa enfasizza wkoll il-valur tat-tbissima billi qal li, li ssellem lil xulxin bi tbissima hija wkoll karità.

Il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem għalih, kien tant pertinenti u attent fl-imġiba ġentili tiegħu man-nies li qatt ma kien kellem lanqas lill-ilsiera u 'l-qaddejja b'mod aħrax iżda wriehom l-akbar qalb tajba u attitudni ta' tbissima.

Darba meta persuna kienet qed titħasseb minħabba d-dinjità maestuża tal-Profeta, huwa assigura lir-raġel li ma kienx sultan despotiku iżda kien iben mara li tiekol laħam imnixxef, jiġifieri li huwa persuna umli u bniedem bħalhom. Dan huwa l-mudell li jeħtieġ li jiġi muri minn kull wieħed u waħda minna fl-istil ta' ħajja tagħna—kemm mill-mexxejja kif ukoll il-pubbliku, kemm l-għonja kif ukoll il-foqra, kemm l-irġiel kif ukoll in-nisa.

ID-DAWL

NOVEMBRU 2025 – Numru 95 – Pubblikazzjoni ta'
AHMADIYYA MUSLIM JAMAAT MALTA
Mob: 79 655 255 | **Tel:** 21 655 255
Email: amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyyamalta.org

INDEX

Greet each other with a smile 02
Why is alcohol forbidden in Islam? 03
Islam and racial equality 06
Respecting the elderly 08

www.ahmadiyya.mt/id-dawl Il-Qoxra: Africa Studio/Shutterstock.com

Għaliex l-alkoħol huwa projbit fl-Iżlam? Nifhmu l-Għerf Divin

“Il-konsum tal-alkoħol jikkontribwixxi għal 2.6 miljun mewta kull sena globalment kif ukoll għad-diżabilitajiet u s-saħħa fqira ta’ miljuni ta’ nies. B’mod ġenerali, l-użu ħażin tal-alkoħol huwa responsabbli għal 4.7% tal-piż globali tal-mard.” — L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO)

Din l-istatistika allarmanti waħedha tenfasizza l-għerf profond wara l-projbizzjoni tal-alkoħol mill-Iżlam. L-Iżlam, bħala reliġjon universali u naturali, jibbaża t-tagħlim tiegħu fuq il-benesseri tal-umanità—spiritwalment, fiżikament u soċjalment. Il-kmandamenti tiegħu għandhom l-għan li jipproteġu u jtejbu l-qagħda tal-individwi u tas-soċjetà.

Aktar minn 1,400 sena ilu, permezz tal-Koran Imqaddes, Alla li Jista’ Kollox żvela gwida eterna li tkompli ddawwal il-ħajja tal-bniedem. It-tagħlim tal-Iżlam jipprovdi qafas morali u spiritwali li jissalvagwardja kontra kull tip ta’ ħsara u jippromwovi l-kompassjoni, ir-responsabbiltà u l-benesseri.

It-tneħħija tal-alkoħol, sustanzi intossikanti u drogi illeċiti mis-soċjetà tgħin biex jissaħħu l-valuri bħall-imħabba, l-empatija u s-servizz altruwista lejn l-umanità. B’dan il-mod, noħolqu komunitajiet aktar b’saħħithom u li jimpurtahom, allinjati mal-għerf divin fil-qalba tal-Iżlam.

Meta naqraw u nirriflettu fuq it-tagħlim u l-kmandamenti tal-Koran Imqaddes dwar il-projbizzjoni tal-alkoħol insibu li, il-projbizzjoni tal-alkoħol mhijiex xi idea kulturali, iżda din hija kmand divin imsejjes fuq l-għerf u l-previżjoni. Il-Koran Imqaddes jindirizza l-perikli tal-alkoħol b’ċarezza u għarfien:

> **“Jistaqsuk dwar ix-xorb alkoħoliku u l-logħob tal-azzard. Għidilhom: ‘Fihom it-tnejn hemm ħsara kbira u wkoll xi benefiċċju għan-nies, iżda l-ħsara tagħhom it-tnejn hija akbar mill-benefiċċju tagħhom.”** (Il-Koran, 2:220)

Dan il-vers jirrikonoxxi li, filwaqt li jista' jkun hemm xi benefiċċji fl-alkoħol, il-ħsara tiegħu—kemm personali kif ukoll soċjali—huwa ferm akbar. Għalhekk, il-gwida hija ċara: evitah. Trid tevita u żżomm lilek innifsek 'il bogħod mill-konsum tal-alkoħol, għal ġid personali u soċjali akbar.

Jenfasizza li, filwaqt li l-alkoħol jista' joffri tgawdija temporanja jew faċilità soċjali, il-ħsara hija ferm akbar minn kwalunkwe benefiċċju. Dan ixekkel il-ġudizzju bejn tajjeb u ħażin, idgħajjef it-trażżin morali, u jwassal għal imġiba distruttiva.

Il-Koran imur aktar 'il bogħod fit-twissija tiegħu:

> **"Intom li temmnu! Xorb alkoħoliku, il-logħob tal-azzard, l-idoli u l-vleġeġ tat-tbassir ma humiex għajr tinġis minn għemil ix-Xitan. Mela duru kompletament 'il bogħod minn kull wieħed minnhom biex tistgħu tirnexxu.**
>
> **Ix-Xitan jixtieq biss joħloq għadwa u mibegħda bejnietkom permezz tal-inbid, ix-xorb u l-logħob tal-azzard, u jżommkom 'il bogħod mit-tifkira ta' Alla u mit-Talb. Mela (issa li tafu dan), intom se tieqfu (minn dawn il-vizzji)?"** (Il-Koran, 5:91-92)

Mrs_ya/Shutterstock.com

Dawn il-versi jenfasizzaw b'mod tajjeb ħafna l-ħsara personali kif ukoll dik soċjali kkawżata mill-alkoħol.

L-alkoħol ifixkel il-ġudizzju, iqanqal l-aggressjoni, u jbiegħed lill-individwi mill-attenzjoni, it-talb, u l-imġiba etika. Barra minn hekk, ifixkel il-familji, jiżra' l-firda, iqanqal il-kriminalità, u jbiegħed lill-individwi mill-għarfien spiritwali u etiku.

Il-kelma Għarbija *al-khamr* tintuża f'dawn il-versi li tfisser kull ħaġa li tintossika jew tbiddel il-moħħ. Għalhekk, il-forom kollha ta' xorb huma pprojbiti. Il-vers jispjega b'mod ċar il-problemi maħluqa mill-użu tax-xorb: l-ewwel, iwassal għall-mibegħda u l-għadwa fost in-nies, u jikkawża qtil, vjolenza, imġiba immorali eċċ.; u t-tieni nett ibiegħed lin-nies minn Alla u r-reliġjon Tiegħu.

Alla jrid li l-fidili jżommu moħħhom pur u nadif, sabiex iqimuh bis-sħiħ. Musulman ma jistax joffri talb (*salaat*) meta ma jkunx fis-sensi sħaħ tiegħu, anke jekk dan ikun ikkawżat minn emozzjoni eċċessiva jew stat ta' rqad. Ċertament, moħħ li jkun fis-sakra ma jkunx kapaċi jiffoka fuq Alla.

It-tagħlim tal-Iżlam huwa mimli kompassjoni u mħabba tal-umanità. Il-filosofija tiegħu tgħallem li jekk il-ftuħ ta' bieb joħloq xi periklu għall-benesseri tal-bniedem, anke t-tieqa għandha tibqa' magħluqa. Fi kliem ieħor, l-Iżlam jikkmanda l-prevenzjoni tal-ħsara f'kull livell — anke mill-iżgħar fetħiet.

It-tagħlim Iżlamiku għandu għeruq fondi fil-prevenzjoni, il-kawtela, u l-protezzjoni kemm tal-benesseri individwali kif ukoll kollettiv.

Dan il-prinċipju huwa eżemplifikat f'diskors tal-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem għalih, li għamilha ċara b'mod tajjeb ħafna li:

"Jekk doża qawwija ta' xi ħaġa ġġib is-sokor, mela anki kwantità żgħira minnha ssir illeġittima."

L-Iżlam u l-ugwaljanza razzjali

Aħna lkoll nitwieldu minn ruħ waħda

"O bnedmin, ftakru fid-dmir tagħkom lejn Sidkom, li ħalaqkom minn ruħ waħda u minnha ħalaq is-sieħeb tagħha. Minnhom it-tnejn ħalaq u xerred ħafna rġiel u nisa. Ibżgħu minn Alla li f'ismu titolbu dak li tixtiequ mingħand xulxin, u la tonqsux fl-obbligi tagħkom lejn qrabatkom. Tassew, Alla jħares fuqkom." (Il-Koran, 4:2)

Għaliex il-gruppi razzjali differenti?

"Ja bnedmin, Aħna tabilħaqq ħlaqniekom minn raġel u mara; u għamilniekom ġnus u tribujiet biex issiru tagħrfu lil xulxin. Tassew, l-aktar onorabbli fostkom, f'għajnejn Alla, huwa dak li hu l-aktar ġust fostkom, u jibża' minn Alla. Żgur, Alla Jaf Kollox, Jaf Kollox Sewwa." (Il-Koran, 49:14)

Kulħadd huwa liberu li jistinka għall-progress spiritwali

"Lil dawk li jħabirku għalina u jistinkaw għalina, immexxuhom fit-toroq tagħna. Alla tassew huwa ma' dawk li jagħmlu t-tajjeb." (Il-Koran, 29:70)

Alla jkattar il-ġid

"Jaqaw ma jarawx li Alla jkattar il-ġid lil min irid, kif ukoll inaqqsu (lil min jidhirlu)? Tabilħaqq f'dan (kollu) hawn sinjali għal nies li jemmnu." (Il-Koran, 30:38)

Alla tassew jagħti l-għerf

"Huwa (Alla) jagħti l-għerf lil min jogħġbu, u kull min jingħata l-għerf ikun tabilħaqq ingħata ġid abbundanti. Iżda ħadd ma jagħti kas ħlief dawk ta' dehen." (Il-Koran, 2:270)

Kulħadd huwa liberu li jilqa' l-Anġli

Tabilħaqq li dawk li jgħidu, "Sidna huwa Alla," imbagħad jibqgħu sodi, l-anġli jinżlu fuqhom, u jgħidulhom: "La tibżgħux u la titnikktux, u tifirħu

bil-bxara t-tajba dwar il-Ġenna li kontu mwegħdin. Aħna nħarsukom fil-ħajja f'din id-dinja u fl-Oħra, u fiha jkollkom dak li jixtiequ qlubkom, u jkollkom dak kollu li titolbu: għotja ta' merħba (f'Dar Alla) mingħand Dak li huwa kollu Maħfra u Ħanin." (Il-Koran, 41:31-33)

Talba importanti biex iġġib bidla pożittiva fil-ġenerazzjonijiet futuri

"Ordnajna lill-bniedem biex juri tjubija mal-ġenituri tiegħu, (*u ma għandux jinsa li*) ommu ġarritu (f'ġufha) bi tbatija, u wellditu bi tbatija; it-tqala (*fi ħdan ommu*) u l-ftim tiegħu jieħdu tletin xahar. Imbagħad meta jilħaq l-aqwa tiegħu u jsir ta' erbgħin sena, huwa jgħid: 'Sidi, qanqalni biex niżżik ħajr tal-grazzja Tiegħek li tajt lili u lill-ġenituri tiegħi, u biex nagħmel għemejjel tajbin li jogħġbuk. U agħmel li wliedi u nisli jkunu ġusti. Jiena tassew niedem quddiemek, u jiena tabilħaqq mill-ubbidjenti.'" (Il-Koran, 46:16)

Kunu ġentili maż-żgħażagħ u rrispettaw lill-anzjani

Il-kompassjoni u r-rispett mhumiex biss kliem sempliċi—jirrappreżentaw żewġ filosofiji qawwija u prinċipji fundamentali għall-bini ta' komunitajiet b'saħħithom u koeżivi. Dawn il-valuri jmorru lil hinn mill-imġiba individwali; isawru l-istruttura morali tas-soċjetà.

Il-kompassjoni trawwem l-empatija, it-tjubija, u l-kura għall-oħrajn, speċjalment dawk vulnerabbli u iżgħar, filwaqt li r-rispett jiżgura d-dinjità, il-fehim reċiproku, u l-unur tad-drittijiet u l-kontribuzzjonijiet ta' kull persuna. Meta t-tnejn jiġu pprattikati kollettivament, joħolqu kultura msejsa fuq il-fiduċja, il-kooperazzjoni, u l-valuri umani kondiviżi—waħda fejn in-nies jerfgħu lil xulxin aktar milli jikkompetu għad-dominanza. F'komunitajiet bħal dawn, l-armonija tiffjorixxi, u d-dinjità ta' kull membru hija rispettata.

Il-Qaddis Profeta Muħammad, is-sliem għalih, qal: **"Min m'għandux kompassjoni għaż-żgħażagħ tagħna u ma jagħrafx id-drittijiet tal-anzjani tagħna mhuwiex wieħed minna."** (*Sunan Abu Dawud*, Ktieb tal-Manjieri, Kapitlu: Ħniena)

Dan id-diskors jgħallem prinċipju importanti għal relazzjonijiet b'saħħithom fis-soċjetà. Ħafna kunflitti jseħħu meta l-anzjani (il-kbar) jonqsu milli juru qalb tajba maż-żgħażagħ, u ż-żgħażagħ jinsew juru rispett lejn l-anzjani (il-kbar) tagħhom. Meta ż-żewġ naħat jittraskuraw dawn il-valuri, dan jista' jwassal għal tensjoni u ġlied għall-poter bejn il-ġenerazzjonijiet. Huwa importanti li nifhmu li l-espressjoni "iż-żgħar u l-kbar" f'dan id-diskors tapplika għal kulħadd, kemm jekk huma iżgħar jew akbar fl-età, jew fir-relazzjoni, jew fil-ġid, jew fil-kariga, jew fil-prestiġju, jew fl-influwenza. Fi kwalunkwe aspett li teżisti d-differenza, kull anzjan huwa meħtieġ li jittratta liż-żgħir tiegħu b'kompassjoni u konsiderazzjoni, u kull żagħżugħ huwa mistenni li juri d-dinjità u r-rispett dovuti lejn l-anzjani tiegħu.

IMĦABBA GĦAL KULĦADD - MIBEGĦDA GĦAL ĦADD

"ID-DAWL" (The Light) is a Maltese magazine published by the Ahmadiyya Muslim Jamaat Malta.

amjmalta@gmail.com
www.ahmadiyya.mt